

**Tatabánya Megyei Jogú Város
Polgármestere**

ELŐTERJESZTÉS

**KOMÁROM-ESZTREGOM MEGYEI KÖZGYŰLÉS
2012. NOVEMBER 29 -I ÜLÉSÉRE**

Tárgy: Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata Gazdaságfejlesztési Programja,
a Tatabányai Kistérség területfejlesztési törekvései

Előterjesztő: Schmidt Csaba, Tatabánya MJV polgármestere

Előkészítő: Polgármesteri Kabinet

2012.

Tisztelt Közgyűlés!

Jelen előterjesztésomban – kapcsolódva a megyei területfejlesztési koncepció kialakításának folyamatához – áttekintést szeretnék adni Tatabánya városának, valamint a Tatabányai Kistérségnek a legfontosabb fejlesztési irányairól, illetve néhány jelentősebb, a témában elért eredményéről. A téma időszerűségét az adja, hogy a megyei koncepció elkészítéséhez kapcsolódó információk között – megítélésünk szerint – az említett témák megjelenítése alapvető fontosságú. Egyrészt a közvetlen települési érintettségek miatt, másrészt áttételesen azért, hogy valamennyi, a folyamatban résztvevő szervezet pontos képet kapjon a megyeszékhely és közvetlen környezete elképzeléseiről, céljairól, hogy azokat megismerve, illetve szükség esetén figyelembe véve tudja a saját törekvéseit alakítani, vagy egyszerűen csak véleményét megfogalmazni a fejlesztési dokumentumokhoz.

Az előterjesztés két fő részből áll, az elsőben – rövid áttekintő bevezetést követően – Tatabánya gazdaságfejlesztéséhez kapcsolódó gondolatok jelennek meg, míg a második rész a Kistérségi célokat mutatja be.

1. Tatabánya gazdaságfejlesztési tevékenységei

Tatabánya Komárom-Esztergom megye gazdasági központja, versenyképes, innovációt és befektetéseket támogató, családbarát város. Nemzetközi és regionális jelentősége főként a földrajzi elhelyezkedéséből adódóan kihasznált ipartelepítési potenciáljában rejlik. A város egyrészt a Bécs-Budapest tengely, másrészt a térségben találkozó két nagy eurofolyosó mentén helyezkedik el, így Tatabánya európai és országos viszonylatban is jelentős forgalmi és térszerkezeti szerephez jut.

Ennek a térségi vezető szerepnek köszönhetően, nemcsak gazdasági központ, de a megye közigazgatási, kereskedelmi és egészségügyi központja is. A szerteágazó gazdasági tevékenységhez kapcsolódóan a szakképzés kiemelt fontosságú területként, megyei jelentőséggel van jelen.

Tatabánya az Integrált Városfejlesztési Stratégiájában a megújuló város célját tűzte ki, mely mottó alatt a város versenyképességének növelése az átfogó stratégiai cél.

Az elképzelések megvalósításának pillérei az alábbiakban foglalhatóak össze:

- Dinamikus gazdaságfejlesztés, munkahelyteremtés – **„A versenyképes városért”**
- A város fizikai és esztétikai állapotának javítása – **„A megújuló városért”**
- Településfejlesztés, közlekedési kapcsolatok javítása – **„A fenntartható városért”**
- Az életminőség javítása, közszolgáltatások fejlesztése – **„A családbarát városért”**

A nevesített pillérek magukban foglalják a gazdaságfejlesztést (ezen belül különösen a nagy hozzáadott értékű technológiát alkalmazó vállalkozások segítségét, a megyei hagyományokra tekintettel, elsősorban a gépipar, autóipar, az elektronika területén., illetve új iparágként jelent meg az egészségügyi segédeszkögyártás és vegyipar, valamint a gumiabroncsgyártás) az iparterületek és barnamezők rehabilitációját, kármentesítését, az oktatás, szakképzés, képzés rendszerének gazdasági szempontú fejlesztését, a városközpont és alközpontok funkcióbővítő rehabilitációját, a roncsolt területek rekultivációját, a kapcsolódó környezetvédelmi intézkedéseket, az úthálózat fejlesztését (déli elkerülő út megépítése, a Tatabánya-Környe Ipari Park kikötése az M1-es autópálya csomópontához), valamint a lakótelepek rehabilitációját, fejlesztését, a zöldterületek bővítését is.

Az eddig eredményes gazdaságfejlesztési tevékenységet folytatni kívánjuk, hogy megőrizzük versenyképességünket a befektetőkért folyó versenyben. A város célja, hogy tovább erősítse több lábon álló gazdasági szerkezetét, hogy még egyszer ne fordulhasson elő az a helyzet, ami a rendszerváltozást követő néhány év alatt történt, amikor is a bányászatra alapuló hagyományos nehézipari gazdaságszerkezet szinte egyik pillanatról a másikra összeomlott, mintegy 12 ezer munkahely megszűnését és az életszínvonal csökkenését vonva maga után.

Elsősorban a nagyobb hozzáadott értéket képviselő, fejlettebb technológiák letelepedését kívánjuk erősíteni városunkban annak érdekében, hogy az évek óta országos viszonylatban is magas foglalkoztatottsági mutatóinkat tovább tudjuk javítani.

A multinacionális vállalkozások letelepedését elsősorban az Ipari Park területének további bővítésével, fejlesztésével kívánjuk elősegíteni.

Az iparfejlesztési törekvéseink eredményeképpen, valamint a megvalósult fejlesztéseknek köszönhetően az elmúlt 2 évben több száz új munkahely létesült a Tatabányai Ipari Parkban, melynek területét önkormányzatunk 2011 januárjában 100 hektárral megnövelte, hogy ezzel is segítséget nyújthassunk a munkahelyteremtő cégek letelepedéséhez. A **Henkel** zöldmezős beruházással új ragasztógyárat épített, a **Samsung Chemical Hungary Kft** 100 főt foglalkoztató gyárat épít, a **Mivisa Európa** beruházása által 100-120 új munkahely létesült, az **Impreglon Kft.** egy 1800 négyzetméteres üzemcsarnokot épített, a **Becom** tatabányai leányvállalata 2 millió eurós beruházást hajtott végre, az **FCI Connectors Hungary Kft.** szintén új üzemcsarnok építésével és közel 100 új munkahely létrehozásával bővíti telephelyét. A **Bridgestone Tatabánya Kft** 505 új munkahely létrehozásával a jelenlegi kapacitásának megháromszorozását jelentette be, amely még több, a beszállítóknál létrejövő közvetett, új munkahely létrejöttét is eredményezni fogja.

A fentiekén túl többek között a Sanmina-SCI Magyarország Elektronikai Gyártó Kft, az AGC Glass Hungary Kft, a Grundfos Magyarország Gyártó Kft, a Graboplast Padlógyártó Zrt., az Advanced Vám és Logisztikai Központ Kft., valamint az LHG Lukács Hűtéstechnika és Gasztronómia Kft. nyert el jelentős pályázati támogatást munkahelyteremtéssel járó technológiai fejlesztésekhez, munkahelyek megőrzéséhez, valamint új munkahelyek létrehozásához.

Galla Ipari Övezet: a városon belül elsősorban már meglévő ipari-gazdasági területhez kapcsolódó, **barnamezős területek megújításával** kívánjuk ösztönözni a kis és közepes méretű vállalkozások betelepülését, helyi vállalkozások telephely fejlesztését. Ilyen volt például a VII-es telep korszerűsítése, melynek eredményeképpen számos vállalkozás vásárolt területet, mint pl. a fémmegmunkálással, fém berendezések gyártásával és forgalmazásával foglalkozó **Raltech Kft.** vagy az ipari ingatlanok fejlesztésével és

üzemeltetésével foglalkozó **Tata Projekt Kft.** A területen már korábban letelepedett vállalkozások is tovább bővülnek, mint a **Graboplast Zrt,** aki a meglévő PVC-padlógyára mellett egy újrafeldolgozó üzem építését kezdte meg a közelmúltban.

A már működő kis- és középvállalkozások helyzetének javítására törekszünk, hiszen ezek a vállalkozások rendkívül fontos szereplői a helyi gazdasági életnek. A Gazdaságfejlesztő Szervezeten keresztül támogatjuk beszállítóvá válásukat, termékstruktúrájuk bővítését, és a technológiai fejlesztések megvalósítását.

Fontosnak tartjuk a közlekedési infrastruktúra fejlesztését, különös hangsúllyal az ipari területek kiszolgálása érdekében szükséges elkerülő utak kiépítését, valamint a régión belüli településközi kapcsolatok javítását.

Ehhez kapcsolódik M1-es autópálya bővítésének szükségessége, mely rendkívül fontossá vált a pálya túlterheltsége miatt, az 1-es út Tatát, Tatabányát elkerülő út szakaszának megépítése, a megye északi és déli része közötti közlekedési kapcsolat elengedhetetlen fejlesztése, továbbá a Biatorbágy-Tata vasútvonal szakasz teljes rekonstrukciója – melynek tervezését a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. már megkezdte.

A kis és középvállalkozások helyzetbe hozása érdekében folyamatosan keressük a **kereskedelemfejlesztés** újabb lehetőségeit, elsősorban a szükséges feltételrendszerek biztosításával. Új üzletek, szolgáltató egységek betelepülésével, a kereskedelemben foglalkoztatottak számának növelésével tovább csökkenhet városunk, illetve a kistérség munkanélküliségi rátája. Célunk, hogy a kistérség és a környező városok (Oroszlány, Tata), valamint a megye lakossága számára Tatabánya, mint vonzó kereskedelmi és szolgáltató centrum jelenjen meg a térségi közgondolkodásban. Kérdőíves felmérést készítettünk a helyi vásárlói szokásokról, illetve megvizsgáltuk a Tatabányához lakosságszám, vonzáskörzet jellege és egyéb szempontból hasonló megyeszékhelyek, vidéki városok kereskedelmi kínálatát is. A válaszadók legnagyobb része a márküzletek hiányát és a szűkebb vagy nem megfelelő árukínálatot jelölte meg. A felmérés eredménye, valamint az a tény, hogy a kereskedelemben foglalkoztatottak száma a megyében az országos átlag alatt van, igazolta a kereskedelemfejlesztés szükségességét.

2012. márciusban indítottuk el a **Tatabánya Kártya** programot, mely szintén a helyi kereskedelemfejlesztés egyik fontos eszköze. A kártyával jelenleg közel 150 helyen vásárolhatnak kedvezménnyel a kártyatulajdonosok, válhatnak belépőjegyet a város több intézményébe. Jelenleg több mint 10 ezer db Tatabánya Kártya van használatban. Bevezetése igazi sikertörténet nemcsak a tatabányai lakosoknak, hanem a kártyaelfogadásra szerződést kötött helyi kisvállalkozásoknak is fontos eszköz.

A város vállalkozói számára több alkalommal rendeztük meg az **Együtt Tatabányáért Vállalkozói Klub** összejövetelét, mely több lehetőséget is jelent a tatabányai kis – és középvállalkozók számára, hiszen a rendezvénysorozat által partnerekként dolgozhatnak együtt a város vezetésével Tatabánya fejlesztéséért, valamint a kötetlen beszélgetések során ismerhetik meg egymás tevékenységét is. A Klub célja elsősorban a tatabányai kis-és középvállalkozások beszállítóvá válásának elősegítése és a helyi cégek közti partnerkapcsolatok, valamint az Önkormányzat és a tatabányai cégek közti kapcsolatok ápolása, illetve a vállalkozók informálása a város gazdaságélénkítő programjairól, elképzeléseiről.

Tatabányán un. második körös gazdasági szerkezet váltás zajlik. Ez azt jelenti, hogy fejlett technológiát alkalmazó vállalkozások települnek le, amelyek kisebb létszámú, de magasabb képzettségű munkaerőt foglalkoztatnak. A szakképzett munkaerő biztosítása ezért kulcsfontosságú a város további fejlődése, versenyképességének megtartása érdekében. Az önkormányzat továbbra is szerepet vállal a munkáltatók és a szakképző intézmények közötti együttműködés koordinálásában, annak érdekében, hogy a mindenkori igényeknek megfelelő szakképzés biztosított legyen a városban.

Fontosnak tartottuk egy fiatalokat megszólító program elindítását, mellyel segítséget nyújthatunk a pályakezdők és a szakképzett munkavállalókat kereső cégek, intézmények kapcsolatépítésében, ezért elindítottuk el a **Tatabánya Hazavár Programot**, mellyel elsősorban lehetőséget kívánunk teremteni a helyi kötődésű fiatalok közép- és felsőoktatásban történő részvételének támogatására. Nagy hangsúlyt fektetünk a hiányszakmák feltöltésének segítésére. A felsőfokú képzésben részt vevők közül a műszaki, természettudományi és orvosi szakok hallgatóit támogatjuk. A középfokú oktatásban többek között a mechatronikai technikus, gépi forgácsoló, hegesztő és gépésztechnikus szakmák tanulóit részesítjük előnyben.

A program három alappillére a **Stúdium Ösztöndíj Program**, melynek keretében minden félévben 60-60 tatabányai diák részesülhet támogatásban; a pályakezdő fiatalok elhelyezkedését segítő **Kóta József Gyakornoki Program**, valamint az **Önálló Élethez Saját Otthon** programelem, melynek keretében eddig 10 hiányszakmában tevékenykedő fiatal jutott kedvezményes önkormányzati bérlakáshoz. A Kóta József Gyakornoki Program célja, azoknak a tatabányai kötődésű fiataloknak a támogatása, akik a város jövője, fejlődése szempontjából értékes szaktudást, szellemi tőkét tatabányai munkaadóknál kívánják kamatoztatni. A fiatalok a tanulmányaik alatt megállapodnak a leendő munkáltatójukkal, hogy annak sikeres befejezését követően munkaszerződést kötnek legalább olyan időtartamra, amely időtartamban a gyakornok ösztöndíjban részesült. A program 20 gyakornoki hellyel indul el.

A munkaerő megtartása érdekében nagy gondot kell fordítani a lakhatási, sport- szabadidő eltöltés feltételeinek kialakítására, fejlesztésére tehát az életminőség javítására. Ezen célok elérését is segítő, 2011 végén az önkormányzat létrehozta a **Tatabánya Pont Rendezvényszervező és Turisztikai Irodát**, mely elsősorban Tatabánya és környéke turisztikai fejlesztésére, illetve a városi rendezvények szervezésére, valamint a Tatabánya Kártya menedzselésére jött létre.

A fentiek alapján Tatabánya a városfejlesztés eszközeivel olyan környezetet teremt, amely nemcsak a városlakók számára, hanem a befektetők, vállalkozók számára is magasabb életminőséget biztosít. A város az elmúlt évtizedben jelentősen és eredményesen alakította át gazdasági szerkezetét, szilárd gazdasági alapokon áll, amellyel lehetővé tette az elkövetkezendő időszak életminőséget javító fejlesztéseit.

Az elért eredmények ellenére a folyamatosan változó körülmények között következetesen folytatni kell az elmúlt évek tudatos építkezését. Egy település, egy közösség akkor tud hosszútávon sikeresen működni, ha olyan alapvető értékeket és célokat határoz meg, melyeket tagjai feltétel nélkül magukénak vallanak, és azokkal azonosulni tudnak. Tatabányán mindig is becsülete volt a munkának. Ennek a tradíciónak a továbbvitele határozza meg a város működését a továbbiakban is.

2. A Tatabányai Kistérség területfejlesztési célkitűzései

A regionális és a régió belüli kistérségek közötti együttműködések elindítása és fenntartása kiemelt célként szerepel előttünk, kiemelt figyelemmel a külföldi vagy akár más magyarországi régiókkal való közös együttműködések sikeres megvalósítására. A tatabányai kistérség fejlesztése, amely magában foglalja az egyenlőtlenségek csökkentését és az egyes települések gyenge infrastrukturális problémájának megoldását, azért is fontos, mert megvalósulása során lehetőség nyílik a kistérségi, versenyképes gazdasági tér és humán-erőforrás háttér megteremtésére. Ennek érdekében hat prioritást nevesítettünk, melyek mentén a kistérség fejlesztési irányelvei megfogalmazhatóak.

- **Életminőséget javító beruházások:** Az általános életminőség, társadalmi környezet javítása, a népességmegtartó képesség növelése, a vonzó élettér, településkép és környezet kialakításával, a lakhatás feltételeinek javításával, a szabadidős tevékenységek mind szélesebb körben megvalósuló igénybevételével valósulhat meg.
- **Helyi szolgáltatások és közigazgatási potenciál hatékonyabb kiaknázása:** A kistérségi fenntartásban működő szolgáltatások, intézmények körének fejlesztése, önkormányzati tulajdonban lévő intézmények energetikai korszerűsítése, szorosabb együttműködés a bűnmegelőzés, egészségmegőrzés, oktatás, sportigazgatás, környezet-és természetvédelem, energiagazdálkodás és gazdasági érdekvédelem terén.
- **A turizmus fenntartható fejlesztése és versenyképessé tétele:** Komplex kistérségi turisztikai és szabadidős stratégia, operatív programok kidolgozása és azok támogatási forrásoktól függő megvalósítása, kerékpárút hálózat folyamatos fejlesztése, erdei kerékpárutak kialakítása, turisztikai vonzerő, programok összehangolt fejlesztése térségi szinten, az idegenforgalmi helyi potenciál ismertségének erősítése, a meglévő szolgáltatások színvonalának növelése, új programok, szolgáltatások megteremtése.
- **Versenyképesebb gazdaság:** Több lábon állva érhető el a kívánt cél. Egyrészt a már megvalósult beruházások elsősorban gyártókapacitás bővítésével és korszerűsítésével, munkahelyteremtéssel, a K+F tevékenységek letelepítésével, a KKV-k fejlődésének, illetve beszállítói kapcsolataiknak és együttműködéseiknek támogatásával. Másrészt a mezőgazdasági beruházások támogatásával, a kistérségben található 8-9 nagy területekkel rendelkező mezőgazdasági vállalkozó beruházásainak, és a gyenge termőképességű területeken az energetikai-növény termesztés beindításának, a hozzá kapcsolódó beszállítói-feldolgozó lánc kiépítésének támogatásával. A kistérség gazdasági fejlődését az infrastruktúra hálózatok fejlesztésével kell alátámasztani.
- **Környezetvédelmi és infrastrukturális fejlesztések:** A környezeti program elsődleges célja a rendelkezésre álló nagyszámú környezeti erőforrások gondosabb kezelése és megóvása, a környezet állapotának javítása, melyet többek között a hulladékkezelés, a vizek és levegő állapotának javítása, felszín alatti vízbázis védelme, a bányászati és ipari tevékenység által roncsolt tájsebek minél teljesebb rekultiválása, zöldenergetikai beruházások, a lakott területek közlekedési és zajterhelésének csökkentése útján tudunk megvalósítani.
- **Humán erőforrás fejlesztések:** A meglévő humán erőforrásbeli adottságok további fejlesztése: a foglalkoztatási szint növelése, ingadozásának csökkentése, a munkaerő versenyképességének javítása képzésekkel, az esélyegyenlőség elősegítése kiemelten fontos feladat. A versenyképes humán erőforrás megteremtését segítik az olyan együttműködések, mint a Tatabányai Foglalkoztatási Paktum.

A fenti prioritások a kistérségi településekre vetítve a következő fontosabb fejlesztéseket jelentik:

Környén a villamostargonca-gyártás, a kommunális járműgyártás, takarmánygyártás mellett az itt működő fa- és építőipari kisvállalkozások, a nyúlágóhid, valamint ipari javító-szolgáltató cégek jelentősek. A település fejlesztési elképzelései, építési telkek folyamatos kialakítása, műfüves és villanyvilágításos edzőpálya kialakítása, parlagfű program indítása, fásítás, parkosítás, lakópark-építés, a kerékpárutak fejlesztése, járdaépítés, közintézmények felújítása és bővítése, szabadidőpark és üdülőpark, Környei tó és környezetének rendezése, a légi közlekedés fejlesztése, ipari park fejlesztése. Ezeken felül hulladékgyűjtő udvar kialakítása, szelektív hulladékgyűjtés ösztönzése, kialakítása, csapadékvíz- csatorna program, elkerülő utak építése, útfejlesztés, Környei-tó szűrőmező, zsiliprendszer, Tagyospusztai ivóvízhálózat korszerűsítése

Gyermelyen működik a Gyermely Zrt. és a hozzá kapcsolódó vállalatcsoport, mely a megye egyik legjelentősebb agráripari cége. Fejlesztési célkitűzései között szerepelnek főútvonalak forgalmának csillapítása, óvoda bővítése, sportcsarnok, sportöltöző felújítása, bővítése, Főtér növényesítése, portalanítása, játszóterek kialakítása, szabadtéri színpadépítés, utak felújítása, portalanítása, járdafelújítások, információs-útbaigazító táblák elhelyezése, rendszer kiépítése, kerékpárút építése, kerékpárturizmus lehetőségének kialakítása. Ipari park infrastrukturális ellátása, rendezési terv módosítása: új építési telkek, házhelyek kialakítása, felszíni vízelvezetés, csapadékvíz-csatorna program fejlesztése, víz medrének, partjának rendezése.

Héregen jelentős repülőgép-restaurátor cég működik, ezen felül mágneses ágyneműt készítő, mezőgazdasági termény és input anyag kereskedelemmel foglalkozó cégek alkotják az ipart. Fejlesztési célok a következők: turistaszálló, református templom, tanácsterem, házasságkötő terem felújítása, felszíni vizek medrének rendbetétel, játszótér felújítási munkálatainak befejezése, további bővítés, területrendezés, hősi emlékművek felújítása, iskola, óvoda épületének külső szigetelése, nyílászárók cseréje, tanösvény kialakítása, turisztikai hasznosítása, ökoturizmus, természetjárás folyamatos fejlesztése. A belterületi utak felújítása, útaszfaltozás, információs, útbaigazító táblák elhelyezése, új építési telek, házhelyek kialakítása, komplett közművesítéssel, fásítási program, komposztálás és szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése

Szárligeten jelentős a fafeldolgozás. Fontos célkitűzés a játszóterek felújítása, sportöltöző bővítése, klubhelység kialakítása, sportpálya fejlesztése, újonnan kialakított építési telkek eladása, önkormányzati épületek fejlesztése, információs és útbaigazító táblák elhelyezése, falufogadó állomások építése, szelektív hulladékgyűjtés további fejlesztése, úthálózat felújítása, bővítése.

Szomoron főként élelmiszeripari és asztalosipari tevékenység a jellemző. A fejlesztés irányvonalai a következők: művelődési ház közösségi házzá való átalakítása, felújítása, további, új lakótelkek kialakítása közművesítéssel, szabadtéri színpad kialakítása, faluközpont kialakítása, parképítés, zöldterület növelése, fásítás, virágosítás, 20 kilowattos elektromos hálózat, központi transzformátorának áthelyezése a falu központjából. Buszöblök kialakítása, felújítása, járda és út felújítás, építés, csapadékvíz-csatorna program folytatása, középületek felújítása, bővítése, alternatív energiával való ellátása, burkolt parkolók építése, pihenőpark, szabadtéri kosárpálya kialakítása, idegenforgalmi fejlesztések, vezetékes ivóvízhálózat felújítása, Somodorpusztán, főútvonal forgalmának csillapítása.

Tarjánban több mint 300 vállalkozó él, műanyaggyár textilipari vállalkozások és néhány családi asztalos üzem működik, emellett élelmiszeripari-kereskedelmi tevékenység, építőipari tevékenység folyik. Kiemelt fontosságú az idősek bentlakásos otthonának kialakítása, belterületi felszíni vizek jobb elvezetése, elkerülő út építése a község közlekedési terhelésének csökkentésére, vezetékek föld alá helyezése, buszvárók, buszfordulók fejlesztése, egészségcentrum létrehozása, tájház kialakítása, iskola fűtőkorszerűsítése, belterületi utak további fejlesztése, szennyvíztelep intenzifikálása, kultúrotthon tetőszerkezet cseréje, szigetelése. Új lakótelkek kialakítása, községi sport és rendezvénycsarnok bejáratának fejlesztése, kerékpárút fejlesztés, hulladéklerakó rekultivációja szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése Tornyópusztán, felszíni vizek medrének és partjának rendbetétele, csapadékvíz-csatorna program folytatása, szennyvíztelep kapacitásának bővítése

Várgesztes településen a legjelentősebb vállalkozás a Villapark. Fő prioritások: parkosítás a várhoz vezető útnál, községi játszótér építése, közvilágítás bővítése, sportpálya lelátó felújítása, kézilabda pálya aszfaltozása, vezetékek föld alá vitele, belterületi utak felújítása és újak építése, építési telkek kialakítása, közművesítése, útépitések, ivóvíz-, csatornahálózat bővítése, tervezése, kivitelezése, csapadékvíz csatorna program. Templom, ravatalozó felújítása, kerékpárút kialakítása az országos hálózat részeként, középületek felújítása, Gesztesi vár átvétele, felújítása, turizmus fejlesztése, tájház létrehozása kemping kialakítása, táborozási lehetőség, tópart fejlesztése forrás befoglalással, mezőgazdasági, erdészeti utak építése, Gesztesi- patak rendezése

Vértessomlón említésre méltó a Somló Üdülőfaló Kft. Fejlesztési területek a következők: játszótérbővítés, vezetékek föld alá vitelének folytatása, sportpálya építés, fejlesztés, épületek felújítása, parképítés járdaépítés, burkolt parkolók építése, új lakótelkek kialakítása- komplett közművek, új óvoda építése, közintézmények felújítása, üdülőfaló teljes kiépítése. Turisztikai fejlesztések, kerékpárút építés, Vitányi vár rendbetétele, szabadidőpark és üdülőpark kialakítása, információs és útbaigazító táblák elhelyezése, falufogadó állomások építése, teleház működésének további finanszírozása, lakópark építés, hulladéklerakó felülvizsgálata, rekultivációs tervezete, teljes felújítása. Vízvezeték rendszer egyes részeinek felújítása, mezőgazdasági földterületi utak karbantartás, fejlesztése, építése, csapadékvíz elvezetés és járdaépítés, felszíni vizek elvezetése.

Vértesszőlős községben jelen van a mezőgazdasági és élelmiszeripari tevékenység és több kisipari szerszámkészítő is. A kereskedelmi központként működő, Tatabánya határában található területen több jelentősebb üzlet működik. Főbb beruházási prioritások: új óvoda, bölcsőde, konyha együttes építése, a terület parkosítása, az általános iskola bővítése, sportpálya felújítása, a terület parkosítása forgalom csillapítása, a gyalogos közlekedés biztonságosabbá tétele a gyűjtő utakon, belterületi utak, csapadékvíz elvezetés felújítása, önkormányzati bérlakások létesítése, intézmények akadálymentesítése, energetikai korszerűsítése, közvilágítás korszerűsítés előkészítése, kerékpárút építése. A Magyar Nemzeti Múzeum bemutatóhelyének és környezetének fejlesztése, központi fogadó és szolgáltató épület megvalósítása, templom felújítási munkáinak előkészítése, kivitelezése, a nemzetiségi kultúra, hagyományörzés fejlesztése, vállalkozásélénkítés, KKV-k működési körülményeinek javítása, kereskedelmi, kisipari terület, ingatlanok kialakítása, a korábbi közösségi hulladéklerakó rekultiválása, szelektív hulladékgyűjtés ösztönzése, faapríték tüzelési technológia támogatása.

A kistérségen belüli fejlesztéseken túl fontos, hogy erősítsük az együttműködést a tatai és oroszlányi kistérséggel, mind kistérségi, mind települési szinten. Fontos, hogy a közös célok elérése érdekében hatékonyabban, átgondoltabban fogjunk össze és meghatározott értékek mentén közös jövőképet alakítsunk ki. Hosszú távú, szervezett együttműködés lenne kívánatos a turisztikai versenyképesség és a gazdasági fejlesztések érdekében. Általános cél lehet a kistérségek gazdasági életének élénkítése és megerősítése, ennek pedig legfontosabb eleme a gazdasági hálózatok kiépítése, fejlesztése.

A felsorolt fejlesztésekkel olyan versenyképes gazdasági térség alakulhat ki, amely elég homogén és rugalmas ahhoz, hogy a vállalatok számára mindenütt lehetővé tegye a növekedésükhöz szükséges szolgáltatásokhoz való hozzájutást, a munkahelyteremtést, valamint vonzó és fenntartható környezetet biztosít az itt élők számára.

Tatabánya, 2012. november 16.

Schmidt Csaba
polgármester